

หลักสูตรอบรม การเรียนรู้ประสบการณ์ การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ โครงการร้อยใจรักษ์ หลักสูตรที่ 1 รุ่นที่ 1/95

วันที่ 11 - 12 กันยายน 2562

จาก อบต.ศรีเมืองชุม อ.แม่สาย จ.เชียงราย ผู้เข้าร่วมทั้งหมดจำนวน 64 คน

นายณพัชร สิงห์ศักดิ์ ที่ปรึกษาสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ นำกล่าวต้อนรับคณะผู้อบรม โดยเกริ่นนำถึงที่มาของโครงการร้อยใจรักษ์ว่า เป็นโครงการพระดำริของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี ที่มีหลักสำคัญ คือ เน้นแนวทางการพัฒนาคน โดยการให้โอกาสกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ได้มีทางเลือกในการประกอบอาชีพอย่างสุจริต

เริ่มจากการให้สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ที่สำคัญ คือ แหล่งน้ำ และเตรียมความพร้อม นำไปสู่การพัฒนา โดยมุ่งเน้นขยายการพัฒนาจากด้านแหล่งน้ำ สู่การเกษตร และสู่การพัฒนาอาชีพ เพื่อจัดเงื่อนไขในพื้นที่ สร้างสภาวะแวดล้อมใหม่ เพื่อไม่ให้กลับไปสู่สภาพเดิม

ทั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้อบรมจะได้รับความรู้อันเป็นประโยชน์ รวมถึงน้อมนำศาสตร์พระราชฯ **“การเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา”** มาดำเนินการพัฒนาให้ชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดี และมีความมั่นคงในชีวิต โดยที่ไม่ต้องไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

หลักการพัฒนาทางเลือก ในการ ดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

นายยุทธชัย ตาห่อ เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ บรรยายโดยมีเนื้อหาสาระสำคัญ คือ

1. การพัฒนาโดยยึดคนเป็นศูนย์กลาง โดยดูทั้งในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้โอกาสและทางเลือกที่ดี ให้ชาวบ้านสามารถช่วยเหลือตัวเองและอยู่กับชุมชนได้

2. การพัฒนาตามลำดับขั้น ซึ่งมี 3 ระยะ คือ ขั้นอยู่รอด นั่นคือ สามารถเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานและไม่สร้างหนี้เพิ่ม ขั้นพอเพียง คือ มีรายได้มั่นคงสามารถเพิ่มผลผลิตได้ และขั้นยั่งยืน คือ การมีเงิน และพึ่งพาตนเองได้

3. การพัฒนาเชิงพื้นที่ คือ การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติ โดย โครงการร้อยใจรักษ์ได้มีการสำรวจข้อมูลจริงพร้อมทั้งการคืนข้อมูลให้ชาวบ้านรู้ปัญหาของตนเอง

4. การวัดผล การพัฒนาที่ชาวบ้านได้อะไร โดยดูจากผลการพัฒนาเชิงพื้นที่ในแต่ละมิติ ที่ทำให้ผลผลิตของชาวบ้านเพิ่มขึ้นและนำไปสู่การสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น

ฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน ใน พื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่

01

การเรียนรู้ระบบน้ำ

เรียนรู้การบริหารจัดการน้ำ การกักเก็บน้ำ โดยใช้อ่างพวงขอยซีเมนต์ (Soil Cement) การปล่อยลงไปที่แปลงเกษตรด้วยระบบกาลักน้ำ การพัฒนาระบบน้ำใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีการประชุม และชาวบ้านต้องสละแรงงานการทำงานบูรณาการร่วมกับหน่วยงานราชการ ท้องที่ ท้องถิ่น โดยที่โครงการฯ ออกค่าวัสดุอุปกรณ์ให้

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : น้ำที่ใช้ในอ่างพวงสันเขานี้ ห่างจากต้นน้ำประมาณกี่กิโลเมตร

ตอบ : ห่างจากอ่างพวงสาธิตนี้ประมาณ 14 กิโลเมตร

ถาม : น้ำใช้อุปโภค-บริโภคที่บ้านห้วยसान ใช้ทั้งหมดกี่ครัวเรือน และเก็บหน่วยละกี่บาท

ตอบ : น้ำใช้ที่ 140 ครัวเรือน เก็บเมตรหน่วยละ 3 บาท

ถาม : พบปัญหาเรื่องระบบน้ำในหมู่บ้านบ่อยไหม และเพราะเหตุใดจึงต้องเก็บเงินเป็นค่าบำรุงรักษา

ตอบ : ตอนนี้ระบบยัง ดั้งนั้น ระบบน้ำจึงไม่ค่อยเสียหายมากเท่าไร แต่การเก็บค่าบำรุงรักษานี้คือ จะเป็นการซ่อมบางส่วนที่เสียหาย เช่น ข้อต่อ หรือ ระบบท่อแบบสั้น รวมถึงค่าแรงในการซ่อมแซมของผู้ดูแล

ถาม : น้ำในบ่อสาธิตนี้ เคยแห้งลงบ้างไหม

ตอบ : มีบ้างตามธรรมชาติ ซึ่งเมื่อไหร่ที่ระดับน้ำลดลง เราจะทำการปล่อยน้ำลงในบ่อสาธิตนี้ โดยใช้ระบบกालักน้ำ

02 เกษตรพอเพียง พืชระยะยาว ไม้ผล

เรียนรู้การปลูกไม้ผลระยะยาว เช่น เงาะ ทุเรียน ส้ม กาแฟ มะม่วง กล้วย ส้มโอ อาโวคาโด ฯลฯ โดยไล่ระดับตามความต้องการน้ำของพืช และความสูงของพื้นที่ เพื่อแก้ปัญหาผลผลิตของชาวบ้าน และสร้างรายได้ เป็นการจัดการแบบองค์รวม แบ่งพื้นที่เป็นป่าอนุรักษ์ ป่าใช้สอย เนินเขา ที่ดอน และ ที่นา

นอกจากนี้ พัฒนา ต่อยอดไม้ผลเดิมในพื้นที่ ได้แก่ พัฒนาคูณภาพมะม่วงน้ำดอกไม้ เพื่อการ

ส่งออก CP และดอยคำ เป็นแหล่งตลาดรับซื้อ ผลผลิตและการส่งเสริมปลูกกาแฟโรบัสต้า

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : ผลผลิตที่มีปริมาณเพิ่มขึ้น ราคาต้นทุนจะเพิ่มขึ้นตามด้วยไหม

ตอบ : ราคาต้นทุนไม่เพิ่มขึ้น เพราะส่วนหนึ่งเราสามารถขยายหัวเชื้อได้เอง ต้นทุน อีกทั้งวัตถุดิบในการผลิตปุ๋ย หรือ สารชีวภัณฑ์ก็มีราคาถูกกว่าสารเคมีมาก

ถาม : ฟักทองที่ขายในตลาดโครงการ แหล่งผลิตอยู่ที่ไหน

ตอบ : เป็นผลผลิตของเกษตรกรในพื้นที่ของเราเอง โดยชาวบ้านจะตัดมาขายให้กับทางโครงการ

ถาม : เมล็ดพันธุ์พืชที่ปลูกมาจากไหน

ตอบ : จะคัดเมล็ดพันธุ์เองจากพืชที่ปลูกเมื่อปีที่แล้ว

ถาม : โซคอนกับกรดอะมิโนซื้อได้ที่ไหน

ตอบ : ร้านขายสินค้าการเกษตรทั่วไป

03 ความมั่นคงทางอาหารในชุมชน

การเพิ่มผลผลิตข้าว ข้าวพันธุ์อีโตเป็นพันธุ์ท้องถิ่น โดยใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อเพิ่มผลผลิตข้าว ซึ่งจากเดิมได้ 600 กิโลกรัม/ไร่ เปลี่ยนมาเป็น 800 - 1,000 กิโลกรัม/ไร่ มีการทำการเกษตรผสมผสาน

แบบครบวงจร 1 ไร่ 1 แสน (เป้าหมาย คือ อยากให้คนที่ไม่มีพื้นที่ทำกิน มาทดลองทำแปลงเกษตรผสมผสานในพื้นที่ 1 ไร่ มีการปรับปรุงดินด้วยการห่มดินและปลูกพืชสลับหมุนเวียนกัน ทั้งพืชระยะสั้น ระยะยาว และการทำปศุสัตว์

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : ข้าวที่ปลูกในพื้นที่นี้เป็นข้าวสายพันธุ์อะไร

ตอบ : พันธุ์อีโต หรือ กข 21

ถาม : ต้นทุนการผลิตไม้ผล ก่อนและหลังทำโครงการเป็นอย่างไร

ตอบ : เมื่อก่อนจะต้นทุนสูงกว่า ขึ้นลงตามราคาน้ำมัน แต่ตอนนี้ต้นทุนจะต่ำกว่า เพราะหันมาใช้การผลิตแบบคุณภาพ

ถาม : การเช่าพื้นที่ของชาวบ้าน จ่ายค่าเช่าเป็นรายปีหรือรายเดือน

ตอบ : สัญญาเช่าทำเป็นระยะเวลา 10 ปี แต่จ่ายค่าเช่าให้เป็นรายปี

ถาม : การใช้งานหัวเชื้อสารชีวภัณฑ์ในแปลงเกษตรมีวิธีการอย่างไร

ตอบ : สามารถนำหัวเชื้อสารชีวภัณฑ์ 1 ถัง ละลายเข้ากับน้ำ โดยบิวเวอร์เรีย และเมธาไลเซียม ละลายเข้ากับน้ำ 40 ลิตร ส่วนไตรโคเดมา ละลายเข้ากับน้ำ 100 ลิตร จากนั้นทำการกรองแยกกาก นำเฉพาะส่วนน้ำไปฉีดพ่นในแปลงการเกษตรในลำดับต่อไป

04

การทำปศุสัตว์

การส่งเสริมปศุสัตว์ เริ่มจากการสำรวจความต้องการของชุมชนว่าต้องการเลี้ยงสัตว์ประเภทใด การส่งเสริมประกอบด้วย สนับสนุนพันธุ์สัตว์ให้แก่ชุมชน ได้แก่ ไก่ดำภูพาน เป็ดกากีแคมเบลล์ ส่งเสริมกองทุนอาหารสัตว์ โดยถ่ายทอดความรู้การทำอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุนค่าอาหารกองทุนวัคซีน ให้ชาวบ้านทำวัคซีนเอง เพื่อลดปริมาณการตายของสัตว์

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : หมูถ้าส่งเสริมไปแล้ว ทางโครงการรับซื้อคืนไหม

ตอบ : รับซื้อที่ราคา 80 บาท/กก.

ถาม : หน่วยงานเปียร์หวานอิสราเอล สามารถหาซื้อได้จากแหล่งใด

ตอบ : ปัจจุบันนี้การเพาะพันธุ์ห่านเปียร์หวานอิสราเอลเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายในประเทศ การหาซื้อท่อนพันธุ์สามารถหาซื้อได้จากการสืบค้นซื้อในอินเทอร์เน็ต ราคาท่อนพันธุ์ละ 1 - 4 บาท

แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

นางรัชนิ : เป็นชาวบ้านห้วยสำนที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งการค้าและเสพ แต่เป็นผู้ใช้เงินที่ได้จากการค้ายาเสพติด ไม่เคยทำงานหาเงินเอง มีญาติพี่น้องและเพื่อนฝูงให้เงินใช้ตลอด ใช้ชีวิตสุขสบาย เมื่อผู้มีอิทธิพลถูกจับตัวไปและโครงการร้อยใจรักษ์เข้ามา เป็นการเปิดโอกาสให้ชาวบ้านมีสิทธิมีเสียงมากขึ้น หมู่บ้านเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ตอนนี้ทำงานเป็นลูกจ้างโครงการรายวัน ก็ใช้เงินประหยัด แต่ก็ภูมิใจที่หาเงินมาเลี้ยงครอบครัวได้ด้วยตนเอง

นายส่องแสง : สาเหตุที่ติดยาเริ่มจากเสพตามพ่อ เคยถูกจับติดคุก 2 ปี 6 เดือน ข้อนาครอบครัวยาบ้า 25 เม็ด และเคยฆ่าตัวตายเพราะความกดดันจากพี่น้อง ได้กินยาฆ่าแมลงฆ่าหญ้าแต่รอดมาได้ เมื่อโครงการเข้ามาจึงสมัครใจเข้าร่วมโครงการ จุดเปลี่ยนที่อยากจะเลิกจริงเพราะอยากเปลี่ยนแปลงตัวเอง และอยากจะทำความดี ตอนนี้เข้ามาทำงานเป็นลูกจ้างโครงการฯ ชีวิตเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

นายมานิตย์ : เป็นคนสุพรรณบุรี มาได้ภรรยาหมู่บ้านยะผา สาเหตุที่เสพยา เนื่องจากเครียดกับปัญหาชีวิตมั่วเร้า เข้าร่วมโครงการครั้งแรก โดยได้รับคำแนะนำจากคนรอบข้าง อีกทั้งตนสนใจเข้าอาสามาสมัครบำบัด หลังจากเสร็จสิ้นการบำบัดคนในชุมชนให้การต้อนรับอย่างดีมาก

วางแผนชีวิตว่าจะสร้างบ้านให้เสร็จและเก็บเงินเพื่ออนาคตของลูก

นายสมบุญ : ติดยาเพราะคบเพื่อนที่ไม่ดี เพื่อนจะไม่ให้เข้ากลุ่มถ้าไม่เสพด้วย เริ่มเสพมาตั้งแต่อายุ 13 เสพกัญชา ผงขาว เคยบำบัดหลายครั้งแต่ก็กลับทำเหมือนเดิม เพราะสภาพแวดล้อมรอบข้างเหมือนเดิม การเข้าร่วมโครงการอาสาทำดีมีพี่ๆ ทหารเป็นผู้ดูแลที่ดี และมีหมอดูแลที่ดี พี่เพื่อนรอบข้างให้กำลังใจ ปัจจุบันครอบครัวให้อภัยคนรอบข้างให้กำลังใจ และให้โอกาสในการเริ่มต้นชีวิตใหม่

คำถามจากผู้เข้าร่วมจากการแลกเปลี่ยน

ถาม : คุณส่องแสงมีรายได้จากที่ไหนไปซื้อยา

ตอบ : เงินจากการที่ขายยารายย่อยให้กับเพื่อนบ้าง

ถาม : จุดเริ่มต้นของการเข้ามาอยู่ในวงจรยาเสพติดของคุณส่องแสงคืออะไร

ตอบ : เริ่มจากการเผายาให้พ่อ และต้องลองยาให้พ่อและพ่อพาไปเอายาตั้งแต่เด็ก

ถาม : คุณมานิตเริ่มเสพยาตั้งแต่ตอนอายุเท่าไร

ตอบ : ตั้งแต่อายุ 21 ปี

ถาม : ถ้าหากโครงการร้อยใจรักษ์ ไม่เข้ามาในชุมชน คิดว่าชุมชนจะเป็นไปทิศทางไหน

ตอบ : ถ้าทางโครงการไม่เข้ามาในชุมชน คาดว่าทางชาวบ้านก็อาจจะยึดอาชีพเดิม และสอนลูกหลานให้ทำการค้ายาสืบรุ่นต่อรุ่น และเด็กอาจมีแนวคิดที่ไม่จำเป็นต้องเรียน เพราะการขายยาก็ได้เงินเหมือนกัน แต่พอทางโครงการเข้ามา ทางโครงการก็มีการส่งเสริม เรื่องอาชีพและการศึกษาให้กับเด็กในชุมชนให้มีการศึกษา ชาวบ้านมีอาชีพ มีรายได้

การแลกเปลี่ยนภาคีราชการกับการดำเนินการโครงการร้อยใจรักษ์

นายดวงแก้ว ยานทา ผู้ใหญ่บ้านเมืองงามเหนือ และ นายสุรัตน์ สุจาศิริวงศ์ ผู้ใหญ่บ้านเมืองงามใต้ ได้เกริ่นนำโครงการร้อยใจรักษ์ และได้บรรยายถึงความเป็นมาเหตุผลที่เข้าร่วมการดำเนินโครงการ ดังนี้

ก่อนมีโครงการฯ มาในพื้นที่ในชุมชนมีปัญหากลุ่มผู้มีอิทธิพลและยาเสพติด อยู่ในระดับรุนแรงทำให้คนในชุมชนเกิดความเดือดร้อนในการใช้ชีวิตมาก หลังจากโครงการเข้ามาดำเนินการมีหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาเป็นจำนวนมากทั้งส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาร่วมเป็นจำนวนมากและได้จัดประชุมเพื่อหาความร่วมมือในการดำเนินการ ซึ่งมีชาวบ้านเข้าร่วมมากกว่า ร้อยละ 80 และที่ประชุมเห็นด้วยที่จะเข้าร่วมโครงการร้อยใจรักษ์ทั้งหมด

ในการดำเนินการช่วงแรกมีบ้านห้วยसान หมู่ที่ 10 เข้าร่วมโครงการต่อมาได้มีการดำเนินการต่ออีก 3 หมู่บ้านและเข้าร่วมการพัฒนาโครงการเป็นต้นแบบการพัฒนาร่วมกัน ในช่วงขั้นแรกของการดำเนินการคือศึกษาพื้นที่ สืบหาข้อมูลเศรษฐกิจสังคมหลังจากนั้นได้รวบรวมข้อมูล แล้วคืนข้อมูลให้แก่ชุมชน ได้จัดกระบวนการในการค้นหาปัญหาที่ต้องการให้มีการแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยการประชาคมซึ่งในเวทีการประชาคมได้มีหลายหน่วยงานเข้ามาร่วมรับฟัง และได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา จากการจัดเวทีประชาคมทำให้ได้แนวทางในการแก้ไข ดังนี้ ปัญหาความเป็นอยู่ ปัญหาอาชีพ และปัญหาสุขภาพ หลังจากรับทราบปัญหาแล้วหน่วยงานปกครองท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ดำเนินการประชาคมจัดทำกฎระเบียบหมู่บ้านเพื่อการบังคับใช้ในหมู่บ้านให้สำเร็จ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมและได้ดูแลกันเอง

ประเด็นแลกเปลี่ยนส่วนภาคีราชการกับการดำเนินการโครงการร้อยใจรักษ์

- ไม่มีประเด็นแลกเปลี่ยน -

การสรุปกิจกรรมและมอบการบ้าน

นายสิทธิศักดิ์ อภิกุลชัยสุทธิ นายอำเภอแม่สาย ได้กล่าวสรุปกิจกรรมและมอบการบ้านให้กับผู้อบรม จาก อบต.ศรีเมืองชุม อ.แม่สาย จ.เชียงราย ถึงสิ่งที่ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้จากการอบรมการพัฒนาทางเลือก เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันปราบปรามยาเสพติด ด้วยการพัฒนาคน และการให้โอกาส ของโครงการรอยใจรักซ์ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน การระเบิดจากข้างใน ด้วยการให้ชาวบ้านมีส่วนร่วม

รวมไปถึงการให้โอกาสคนที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและสิ่งผิดกฎหมายได้มีโอกาสกลับตัวมาเป็นคนดี หันมาประกอบอาชีพที่สุจริต ด้วยการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ โดยการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ชุมชนก็จะสามารถอยู่ได้ด้วยตนเอง และเมื่อชุมชนอยู่ได้ด้วยตนเองโดยที่ไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งผิดกฎหมาย ปัญหายาเสพติดก็จะค่อยลดหายไป

เมื่อท่านกลับไปแล้วขอให้ทบทวนขั้นตอน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ซึ่งหลักสูตรนี้ได้เรียนรู้แค่เข้าใจ ต่อไปจะเป็นกระบวนการเข้าถึง ซึ่งอยู่ในหลักสูตรที่สอง ท่านต้องกลับไปดูข้อมูลในพื้นที่และมาฝึกปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การเสนอโครงการต่อ

โดยได้มอบการบ้านสำหรับผู้เข้าอบรม 2 ข้อ คือ 1) ให้คัดเลือกผู้เข้าอบรมที่มาในรุ่นนี้ให้เหลือ 20 คน เพื่อมาฝึกปฏิบัติในหลักสูตรที่ 2 ระยะเวลา 5 วัน 4 คืน และ 2) ผู้เข้าอบรมกลับไปปรึกษาหารือเพื่อเสนอโครงการ แก้ไขปัญหาความต้องการของหมู่บ้านชุมชน

โดยมีหลักเกณฑ์ คือ 1. เป็นโครงการที่ต้องแก้ไขปัญหาในชุมชนของท่าน โดยผ่านการเห็นชอบจากประชาคมหมู่บ้าน 2. ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านแรงงาน อาหาร ระหว่างปฏิบัติงาน หรือการมีส่วนร่วมอื่นๆ และ 3. สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ จะมึงงบประมาณสมทบให้กับโครงการบางส่วน โดยงบประมาณหลักจะต้องมาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การสรุปกิจกรรมการอบรม

สิ่งที่ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้ คือ กระบวนการที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน การเรียนรู้ประสบการณ์งานพัฒนา 4 ฐาน ซึ่งหัวใจสำคัญ คือ การพัฒนาระบบน้ำ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่ ทำให้เห็นได้ว่า หากไม่แก้ไขเรื่องเหล่านี้ ก็จะไม่สามารถพัฒนาได้

ท่านกลับไปแล้วขอให้ทบทวนขั้นตอน **“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”** ซึ่งหลักสูตรนี้ได้เรียนรู้แค่เข้าใจ ต่อไปจะเป็นกระบวนการเข้าถึง ซึ่งอยู่ในหลักสูตรที่สอง ท่านต้องกลับไปดูข้อมูลในพื้นที่และมาฝึกปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การเสนอโครงการต่อไป

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการอบรม

1. การจัดการพื้นที่แบบองค์รวม แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ป่าใช้สอย ที่เนินเขา ที่ดอน และที่นา
2. การปรับปรุงสายพันธุ์โดยการสืบเปลี่ยนยอดมะม่วงให้ตรงกับความต้องการของตลาด
3. การปลูกพืชปรับภูมิทัศน์เพิ่มความสวยงามและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว
4. การจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนเพื่อต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลาง
5. การปลูกข้าว ปลูกพืชหมุนเวียน โดยลดการใช้สารเคมี
6. การเก็บเมล็ดพันธุ์ การปรับปรุงพันธุ์ข้าวพันธุ์อีโต กข 21 โดยใช้มือเกี่ยว
7. การผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อใช้แทนสารเคมี
8. การปลูกพืชผสมผสาน 3 ระยะ คือระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว
9. การแปลงเพศมะละกอโดยใช้ไม้เสียบกลางลำต้น
10. การเลี้ยงไก่ดำภูพาน เป็ดกากีแคมเบลล์ เป็ดบาบารี และเป็ดอีเหลียง
11. การส่งเสริมการเลี้ยงหมูดำดอยตุง
12. การทำอาหารหมักลดต้นทุนในการเลี้ยงสัตว์จากต้นกล้วยและหญ้าเนเปียร์หวานอิสราเอล
13. การจัดตั้งกองทุนพันธุ์สัตว์ กองทุนยาวัคซีน กองทุนสนับสนุนอุปกรณ์สำหรับคนยากจน
14. เทคนิคการสร้างอ่างพวงสันเขาแบบขอยซีเมนต์และแบบพลาสติก

15. การใช้ระบบกัลกน้ำ

แนวทางการนำไปปรับใช้ในพื้นที่

1. การปลูกข้าว ปลูกพืชหมุนเวียน โดยลดการใช้สารเคมี
2. การเลี้ยงสัตว์โดยใช้อาหารหมักลดต้นทุนจากต้นกล้วยและหญ้าเนเปียร์หวานอิสราเอล
3. การจัดตั้งกองทุนปศุสัตว์ เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ และให้ช่วยให้ชาวบ้านมีรายได้เสริมด้านปศุสัตว์
4. นำเทคนิคการสร้างอ่างพวงสันเขาแบบขอยซีเมนต์ไปปรับใช้ในพื้นที่
5. การแปลงเพศมะละกอโดยใช้ไม้เสียบกลางลำต้น
6. นำความรู้ที่ได้เรียนรู้ไปเผยแพร่ ต่อยอดให้กับชุมชน
7. ภูฏกติกการใช้รน้ำในชุมชน และการจัดตั้งกองทุนประปาหมู่บ้าน

การประเมินความพึงพอใจ รุ่นที่ 1/95 อบต.ศรีเมืองชุม อ.แม่สาย จ.เชียงราย				
ประเด็นประเมิน	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง	ไม่ตอบ
เนื้อหาสาระวิชาเรียนในภาพรวม	82.54	17.46	-	-
ระยะเวลาตลอดหลักสูตร	69.84	26.98	3.17	-
ระยะเวลาในการเข้าฐานภาคปฏิบัติ	76.19	23.81	-	-
การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้	69.84	30.16	-	-
วิทยากรมีความรู้	84.13	15.87	-	-
สถานที่อบรม	71.43	28.57	-	-
สถานที่พัก	65.08	30.16	4.76	-
อาหารและเครื่องดื่ม	69.84	30.16	-	-

หมายเหตุ มีผู้ส่งแบบประเมิน 63 คน จาก 64 คน